ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»,
другий (магістерський) рівень освіти»

Харків – 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньо-професійною програмою «Сестринська справа», другий (магістерський) рівень освіти» було проведено у грудні 2023-січні 2024-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (грудень 2023),
- аналіз даних (січень 2024),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (січень 2024).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Сестринська справа» (другий (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяли участь 9 респондентів/-ок (що становить 64,3 % від загальної кількості здобувачів/-ок, які навчаються на цій освітній програмі), серед них — 4 особи з 1-го курсу (що становило 44,4 % від загальної кількості респондентів/-ок) та 6 осіб з 2-го курсу (66,7 %).

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Сестринська справа») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1).

Більшість здобувачів/-ок повністю або радше задоволені вибором університету, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (77,8 %, 77,8 % та 66,7 % відповідно). Варіант «У чомусь так, у чомусь — ні» обрали 22,2 % респондентів/-ок стосовно вибору університету, стосовно навчання за освітньою програмою та стосовно роботи кафедр. Абсолютно незадоволених чи радше незадоволених виявлено не було щодо вибору університету та вибору освітньої програми, проте було 11,1 % здобувачів/-ок, які радше незадоволені роботою кафедр.

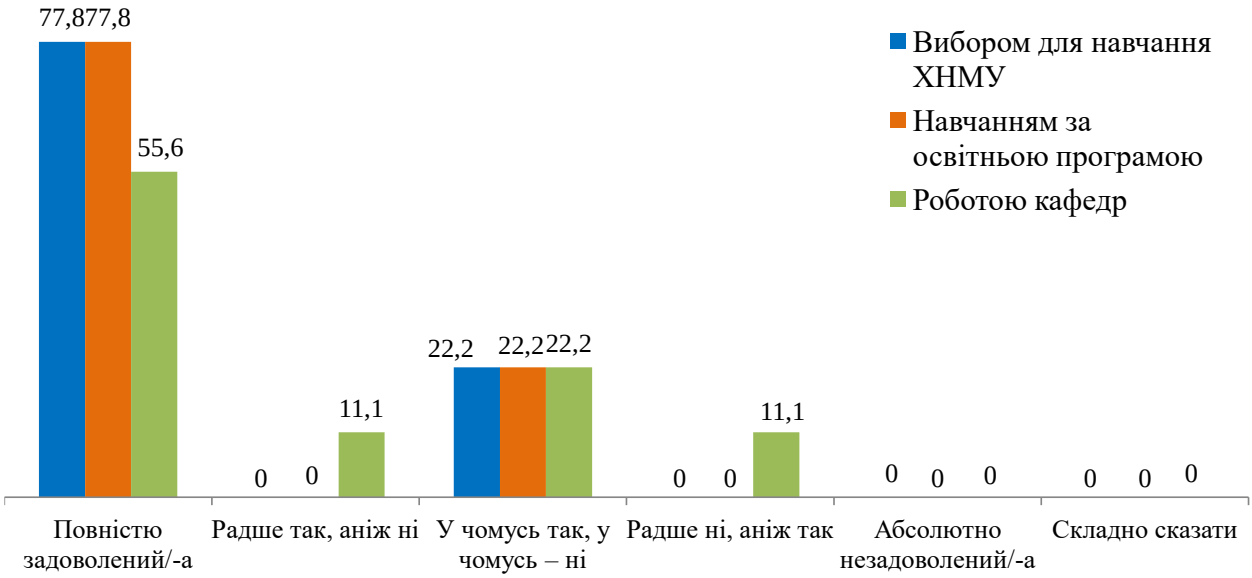

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчання ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю чи скоріше співпали з реальністю для 66,6 % здобувачів/-ок. Здобувачів/-ок, очікування яких від ХНМУ радше не

співпали з реальністю, було 11,1 %. Ще 22,2 % обрали серединну позицію — «У чомусь так, у чомусь ні».

Здобувачі/-ки в цілому позитивно сприймають освітній процес в університеті, у відповідях на запитання «Як у цілому Ви оцінюєте якість освітнього процесу в ХНМУ?» обрали варіант відповіді «Дуже добре» та «Радше, добре» 77,8 % опитаних (див. рис. 2). Таких, які негативно б ставились до якості освіти в університеті, не виявлено, але були 22,2 % тих, хто відповіли «У чомусь добре, у чомусь — ні». Таких, що утримались від відповіді, не було.

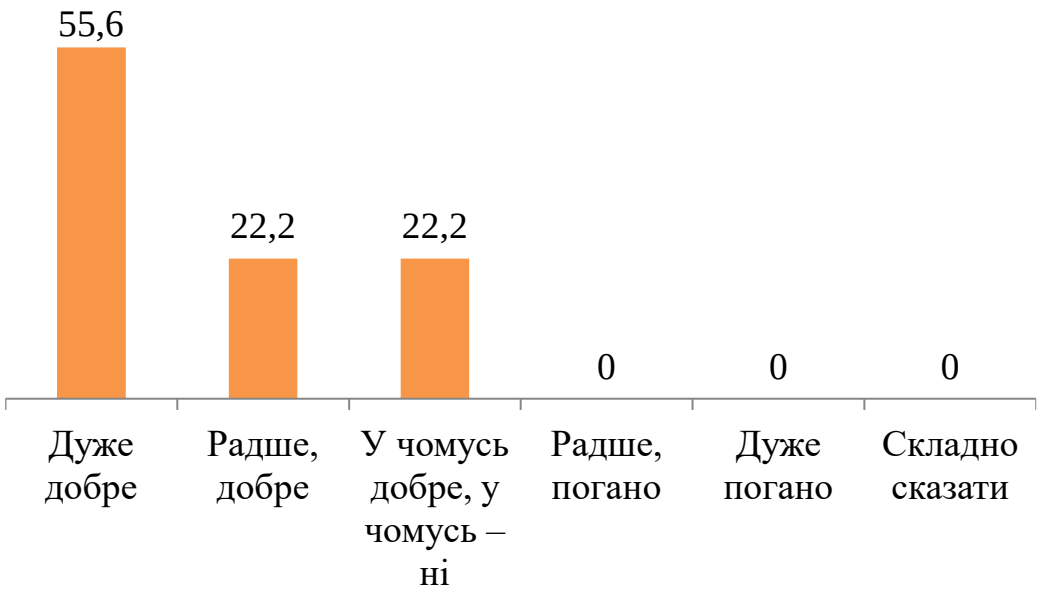

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що усі опитані (100 %) погоджуються з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а 66,7 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ повною мірою задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Відповідно до діаграми відповідальність за

якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми насамперед покладають на самих себе: варіант «Здобувачі» обрали 66,7 % опитаних.

На другому місці у «рейтингу» (44,4 %) — викладачі та Міністерство освіти і науки України. На третьому місці (22,2 %) — завідувачі кафедр та адміністрація університету.

Найменший вплив, за думкою здобувачів, має Навчально-науковий інститут якості освіти — тільки 11,1 % вказали на цього стейкхолдера, як агента впливу.

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість за всіма аспектами (див. рис. 4).

Рівень поінформованості про зміст та методи і форми навчання був найвищим — 88,9 % здобувачів/-ок були поінформовані щодо них на початку навчання.

Поінформованими про цілі, завдання навчання, критерії оцінювання та очікувані результати навчання також є високий відсоток здобувачів/-ок, а саме 77,8 %.

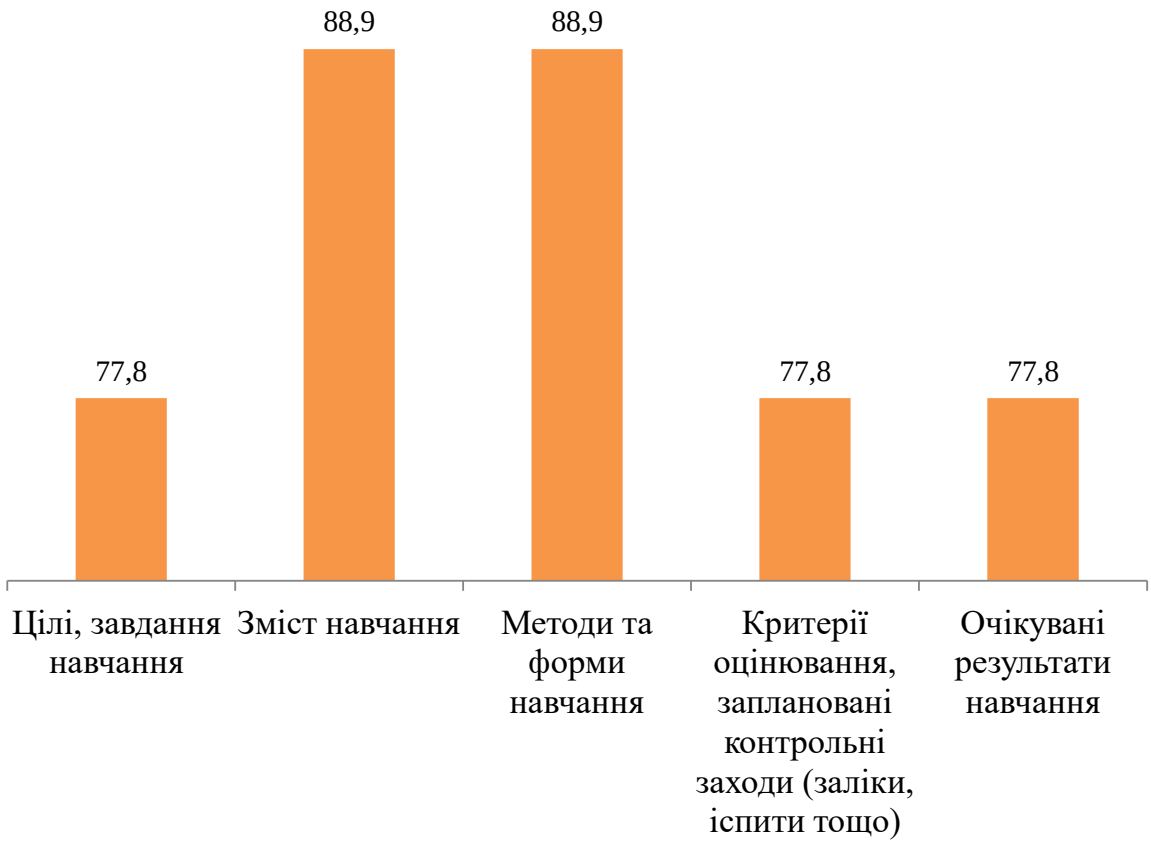

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Позитивно оцінили свій рівень поінформованості усі 100 % опитаних: повністю задоволених поінформованістю було 44,4 %. Частково чи абсолютно незадоволених не було.

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентації» (100 %), «тести» (88,9 %), «обговорення» (88,9 %), «усне опитування» (77,8 %), «бесіда» (77,8 %), «розповідь, пояснення» (77,8 %) та «реферати, доповіді, повідомлення» (55,6 %).

Можна припустити, що доволі рідко застосовуються такі методи та форми навчання, як використання симуляційного обладнання (11,1 %), письмові творчі роботи (22,2 %), письмові контрольні роботи (22,2 %) та рольові ділові ігри (22,2 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Разом із цим більшість опитаних вважають застосовані методи і форми ефективними (88,9 %), сучасними (88,9 %) та відповідними їхній освітній програмі (88,9 %). Неефективними, несучасними та невідповідними освітній програмі ці методи не вважає жоден з опитаних.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 44,4 % здобувачів/-ок вважають, що мають суттєвий чи обмежений вплив, 33,3 % вважають, що такого впливу не мають.

Жоден респондент/-ка не висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6). Більшість респондентів/-ок, 77,8 %, вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів. Ще 11,1 % вказали на те, що таку можливість надають лише окремі викладачі. Про відсутність такої можливості повідомили 11,1 %.

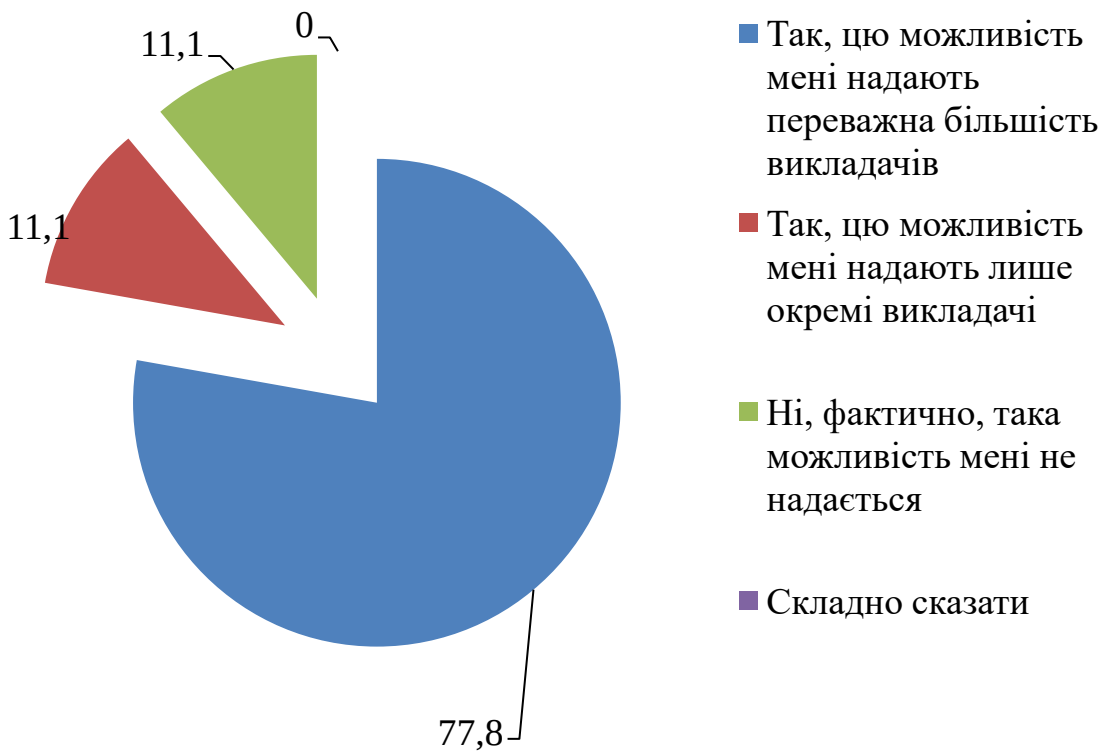

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (88,9 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів. Проте 11,1 % не вважають ставлення викладачів неупередженим та об'єктивним.

Більшість здобувачів/-ок, а саме, 88,9 % мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п’ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють дуже добрі оцінки (середній бал – 4,2 із 5) із коливанням в 0,7 бали – від 3,9 (так оцінили «перелік навчальних дисциплін, що вивчаються» до 4,6 («розклад занять»).

Відносно низько оцінили також «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою» (4,0 балів) та «залученістю до занять професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців» (4,0 балів).

Посередньо (на 4,2 балів) оцінили «якість навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін»; «методичне забезпечення самостійної роботи»; «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії ».

Добре також оцінили «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень» (4,4 балів); «навантаження» (4,3 балів).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ». Відповідь надали 2 респондента/-ки.

50 % відповідей стосувались розширення практичної складової курсів:

«Більше практичного матеріалу».

Ще 50 % висловились щодо переліку навчальних дисциплін, що вивчаються:

«Дисципліни вибору не відповідають потребам спеціальності, що вивчається».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували хороший рівень обізнаності майже зі всіма запропонованими пунктами. Усі 100 % здобувачів/-ок були обізнані з процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності.

На високому рівні є обізнаність із порядком та умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (88,9 %), із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (88,9 %), із порядком перескладання заліків, іспитів (77,8 %), із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (77,8 %), із заходами, які проводить психологічна служба університету (66,7 %) та з

інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (55,6 %).

Меншою, на рівні 44,4 % є поінформованість із порядком оскарження результатів заліків, іспитів; із інформацією про програми міжнародної академічної мобільності та із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів, сприяння їхньому здоров`ю.

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Більшість респонденток/-тів задоволені рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (88,9 %), платформама дистанційної освіти університету (77,8 %), порядком перескладання заліків, іспитів (77,8 %), рівнем консультативної підтримки з боку деканату та з боку кафедр (77,8 %),

рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (66,7 %), рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (66,7 %), процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (66,7 %), порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (66,7 %), рівнем соціальної підтримки (проживання, харчування, стипендії, соціальна допомога та ін.) (66,7 %) та порядком оскарження результатів заліків, іспитів (55,6 %).

Менше половини здобувачів/-ок (44,4 %) задоволені рівнем безпеки перебування в університеті та можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів.

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 22,2 % опитаних, але на наступне запитання щодо задоволеності результатами

взаємодії з представниками психологічної служби усі обрали варіант відповіді «не контактували».

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. Про конфлікти з викладачами повідомили 22,2 %, з іншими здобувачами — 11,1 %. Про конфлікти з адміністрацією не повідомив ніхто.

На прохання описати конфлікт, відповіла одна особа:

«Викладач англійської (якщо не помиляюсь, завідувач кафедри) проводила залік у дуже сумнівному режимі, викликаючи поодинці у відео чат, наче намагалась приховати щось. Також вона виставила оцінки у Асу, а після конфлікту на заліку вона їх змінила, є навіть скріни цих її дій».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м`які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває активну життєву позицію (55,6 %) та комунікабельність (55,6 %).

Про низку інших м’яких навичок було згадано 44,4 % здобувачів/-ок. Це такі навички, як вміння працювати в команді, вміння критично мислити, ініціативність та відповідальність за власні дії.

Рис. 10. М’які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Розвитку таких навичок, як «навички співпереживання» (11,1 %) та «емоційний інтелект» (11,1 %) університет має приділити більше уваги.

Більшість опитаних (77,8 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар’єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

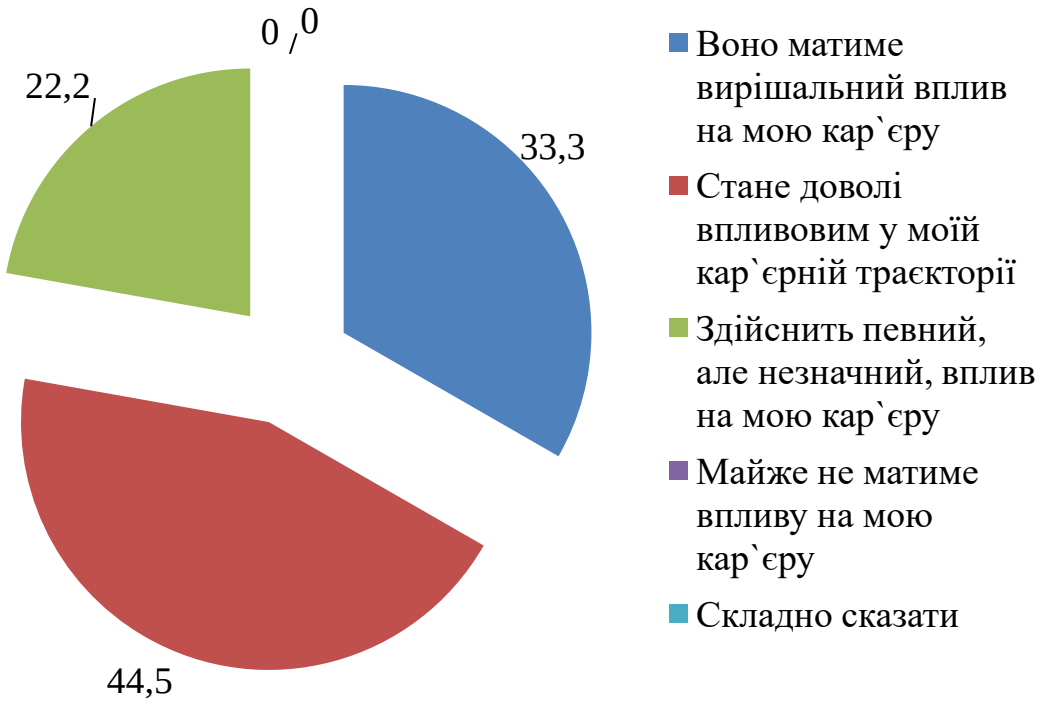

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар`єрну траєкторію (%)

Студентські «оцінки» є позитивними: 77,8 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив на кар’єру, або стане доволі впливовою у побудуванні кар’єрної траєкторії. Ще 22,2 % вважають, що цей вплив буде незначним.

Водночас тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на кар’єру, виявлено не було.

Аналітичний звіт виконала 30.01.2024 р.

Соціолог психологічної служби ННІ ЯО

Дзюба О.М.